

Foto: Privatni album, MojPortal.hr

ŽIVOTNA PRIČA

**Edim Muratović: "80 posto
mojih prijatelja je poginulo
ili umrlo. Danas se borim
za one koji su živi"**

Prije rata došao je iz BiH u Garešnicu raditi gdje se zaljubio i na kraju ostao i živjeti. Na rat gleda kao na nešto najgore što se ljudima može dogoditi, a sada u miru pomaže svima kojima može pomoći...

11.10.2025. u 20:31

Piše: Nikica Puhalo

VEZANE VIJESTI

ŽIVOTNA PRIČA

Alen Skender: "Danas je naša uniforma radno odijelo, a oružje - ruke. Kome treba pomoć, tu smo"

ŽIVOTNA PRIČA

Marko Martinelli: "Ne volim pričati o ratu, ali ću vam otkriti zašto sam ponosan na nas iz Pakraca..."

ŽIVOTNA PRIČA

Jitka Pleša: "Nagledala sam se smrti za 16 života, tri puta umalo poginula, dobila PTSP... Sad sam pronašla mir"

ISPOVIJEST

Krešimir Ivančić: "Bio sam na rubu kada su mi ubili tatu, evo što me vratilo u život..."

MojPortal.hr objavljuje seriju tekstova pod egidom "Branitelji - tri života u jednom". Riječ je o intimnim, dirljivim i opsežnim životnim pričama hrvatskih branitelja ispričanim u prvom licu. Ideja je da se priče ne temelje na povijesnim datumima nego upravo na samom životu branitelja i to kroz tri dijela: prvi dio govori o djetinjstvu, odrastanju i mladenačkim snovima, drugi o okolnostima u kojima ih je zatekao rat i događajima koje su proživjeli tijekom Domovinskog rata, a treći je posvećen često složenom povratku u mirnodopski život nakon proživljenih ratnih trauma. Sada, 30 godina nakon završetka rata, napokon je moguće prvi put ispričati ove jedinstvene priče na ovakav način.

1. dio: Život prije rata

Odrastanje u Doboju i dolazak u Garešnicu

Rođen sam 4. 5. 1969. godine u selu Matuzići, dva kilometra od grada Doboja, u Bosni i Hercegovini. Potječem iz radničke obitelji, bila su nas tri brata i sestra.

Otac je bio građevinar, a majka domaćica, žena bez ijednog razreda škole. Naše djetinjstvo je počelo tako da smo vrlo rano kao djeca morali slušati mamu i obavljati poslove u poljoprivredi, jer je mama imala posla u kući: spremati nama, oblačiti nas, otpremati nas u školu i ostalo. Imali smo jedno dva-tri rala zemlje koje smo obrađivali, isključivo za svoje potrebe i za stoku koju smo imali.

Edimovi Matuzići pokraj Doboja/Foto: Screenshot YouTube

Otac je radio u Hrvatskoj, u "Tehnici" Zagreb, i dolazio je vikendom. Vremenski je odlazio i u druge države; tako je bio '73. godine u Bengaziju dvije godine u Libiji, bio je u Alžiru, a '80. i '81. je bio u Iraku, ali je počeo rat u Iraku i Iranu pa se vratio. Nakon toga zaposlio se u dobojskoj firmi "Razvitak" koja se bavila proizvodnjom namještaja i tu je ostao do umirovljenja.

Mi djeca smo odrastali. Sestra se školovala u Doboju za medicinsku sestru, brat nije završio srednju školu i odlučio se rano za privatne vode te se i danas bavi stolarstvom, ima svoju firmu. Najmlađi brat je '73. godište. Ja sam završio srednju školu u Doboju, Srednjoškolski centar "Đuro Pucar Stari". Bio sam stipendist jedne firme iz Doboja, "Montaža" Dobj.

Kako je moje mjesto jako blizu Doboja, imao sam puno prijatelja. Moje mjesto je brojalo oko 1000 i nešto stanovnika i bilo je puno djece. Normalno smo se igrali kao i sva druga djeca u to vrijeme. Radili smo turnire, pravili od vreća za krumpir mreže za golove, lopte radili od krpa, a glavna nagrada je bila gajba soka "Nare" ili nešto slično.

Lopte su se radile od krpa. Bilo je i drugih igara, Igrali smo se Tarzana, radili kućica od šiblja u kojima smo nekad znali i

spavati. To su bile kao naše »tajne« kućice. Tu smo znali odlaziti ujutro i vraćati se navečer.

Ta vremena bila su skromna za živjeti, ali puno bolja i kvalitetnija za odrastanje nego sada. Osjetio se onaj duh djetinjstva. Današnja odrastanja su puno turbulentnija za djecu, digitalija je sve promijenila, djeca na žalost danas većinu vremena provode gledajući u ekran.

Dok smo bili djeca, osim igre smo i radili jer je bilo puno posla. S obzirom da nas je bilo troje braće brata, a otac je dolazio vikendom i imao poslove u građevini, mi smo kao djeca išli s njim raditi. Nismo morali, htjeli smo. I to nam je bio užitak jer bismo nešto i zaradili pa bismo na kraju školskih praznika od zarađenog novca kupili sebi nešto za školu, torbu ili knjige. Druga su to vremena bila, mi smo kao djeca voljeli sami sebi riješiti neke stvari, današnja djeca to sve očekuju od roditelja.

Edim s svojom obitelji (drugi s desna)/Foto: Privatni album

Hvala Bogu, imam živu majku i idem bar jednom mjesečno u svoje mjesto, volim otići, iako je sada sve drugačije. Puno mojih prijatelja, rekao bih više od 80 posto, je ili poginulo ili umrlo.

Nakon škole sam se zaposlio. Prvi posao sam dobio u Čikovićima, u Rijeci. Radio sam u Rijeci mjesec dana i onda je moja firma "Montaža" Dobož dobila posao u Garešnici, trebali smo napraviti dva stambena objekta, gdje se sad nalaze kafići Madonna, Nazaret i osnovna škola. Moja firma je radila građevinsku konstrukciju, i krovopokrivačke radove. Spavali smo tu u hotelu i trajalo je to otprilike nekih godinu i nešto dana.

Bilo je do '88., '89. godine. Tada se već polako osjetilo da se sprema nešto strašno i firma je počela otkazivati poslove u Hrvatskoj. Nakon toga, prestao sam raditi u "Montaži" Dobož i počeo tražiti posao tu, u Garešnici.

Odlučio sam ostati radi djevojke. Upoznali smo se u ovom hotelu gdje smo sada i gdje sam spavao kad sam došao kao radnik. Bila je tada tu živa glazba na tri mjesta: u podrumu, u ovoj sali i vani na terasi. Mi smo bili mladi, očito i zanimljivi ovim djevojkama, i eto, poklopilo se tako.

Edim Muratović/Foto: MojPortal.hr

Tada sam trebao ići odslužiti vojni rok u JNA. S obzirom da sam još bio prijavljen u Doboju, a moj otac u to vrijeme nije bio politički podoban, završio sam u Štipu. To je nekih 100 kilometara od Skoplja, skoro pa na bugarskoj granici. Bio sam u Vojnoj policiji, a nakon obuke su nas poslali u Niš na specijalističku obuku, u Antiterorističku jedinicu za specijalne namjene pri vojnoj komandi. Tamo sam proveo tri mjeseca, nije bilo lako. Imali smo obuku preživljavanja po šumama i takve stvari. Poslije te obuke su nas poslali na Kosovo. To je bio period '89., '90, već se politička situacija zakuhala.

Moji nadređeni su procijenili da sam bio jako sposoban pa me vojna komanda predložila za upis na Vojnu akademiju u Skoplju. Otišao sam na specijalističke preglede i prošao. Trebao sam se vratiti nakon mjesec dana i početi sa

školovanjem. Međutim, kada sam došao u Beograd i vidio transparente sa Slobodanom Miloševićem i da se politička situacija zaoštrava, odlučio sam da se neću vratiti.

U trećem mjesecu 1990. godine napustio sam JNA.

2. dio: Život u Domovinskom ratu

Ljubav, rat i rođenje kćeri

Nakon vojske ponovo se zapošljam tu, u Garešnici. No, ubrzo su politička situacija počela još više komplicirati, krenule su barikade po dijelovima Hrvatske, postalo je sasvim jasno što nam se sprema.

Zboru narodne garde pristupio sam 28. 6. 1991. godine. Svi moji su tada bili u Bosni – majka, otac, sestra, dva brata, cijela familija... Naravno, bili su zabrinuti za mene, tu su na cestama već bili postavljeni punktovi s policijom.

Prvo moje ranjavanje bilo je u ZNG-u. Nismo u to vrijeme imali puno oružja, tri-četiri lovačke puške i jednu ili dvije puške M48. Prilikom mrtve straže, to je naziv za najistureniji položaj, uzeo sam od prijatelja M48, a on ju je očito iz straha bio ostavio napunjenu. Na straži smo bili nas dvojica i ne znam kako se desilo, puška je opalila, metak me pogodio u lijevu nogu. Odvezli su me u u bolnicu Bjelovar, a ja sam se nakon dva dana s gipsom na nozi vratio u postrojbu.

S tim gipsom sam išao i na pregled u Ministarstvo unutrašnjih poslova. Pitali su me što je bilo, rekao sam im da mi se od čizme našuljala noga. Prošao sam na pregledu i otišao dalje u policiju.

Naravno, nisam uopće razmišljao da zbog tog ranjavanja išta uzimam, nisam nikad ništa tražio.

Edim Muratović (lijevo) nakon ulaska u Jasenovac/Foto: Privatni album

Dobio sam ponudu da pređem u policiju i u rujnu 1991. godine prelazim u aktivnu policijsku postrojbu MUP-a, Policijska postaja Garešnica.

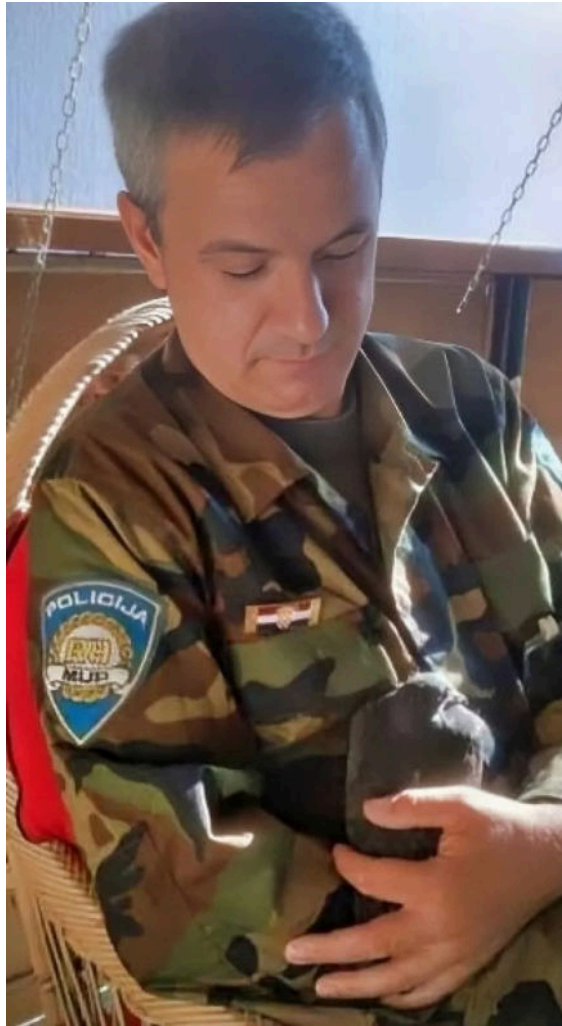
I odmah su krenuli tereni. od Doljana pa sve do Jasenovca. Nakon što smo prošli Doljane, poslali su nas u Jasenovac i tamo smo ostali do 7. listopada kada smo se morali povući. Neprijatelj nas je tamo danonoćno granatirao i na kraju okružio. Ostao je sam jedan prostor kroz koji smo se mogli izvući da bismo ostali živi.

Povukli smo se preko noći, iako su cijelu noć bacali "grozdove" da bi nas locirali. Došli smo u Drenov Bok, gdje su bila već sva sela u egzodusu sa traktorima i prikolicama. U jutarnjim satima smo došli u Kutinu, sjećam se da je kiša jako padala. Vratili smo se u Garešnicu i nakon toga išli na druge terene.

Kada je UNPROFOR postavio UNPA zonu, otišao sam iz Policijske postaje Garešnica u Prometnu policiju u Kutinu, ali nakon nekih osam mjeseci premjestili su me u Novsku gdje sam na kraju ostao do umirovljenja.

Čuvali smo položaje od Krički, Popovaca, Drenovog Boka, Grabovca, Bročica, Trokuta. Na tom području smo bili sve dok se nije organizirala vojna postrojba za akciju "Bljesak".

Područje na kojem sam bio bilo je 90 posto u ratu. Većina mojih prijatelja s kojima sam radio bili su izbjeglice s područja gdje su Srbi zaposjeli: Kostajnice, Baćina, Dubice, Mlake, Rajića... Sve su to bili mladi ljudi koji su morali napustiti svoja ognjišta. Svaki dan smo bili s neprijateljima na Savi i na Uni, a morali smo jako paziti jer su snajperisti svaki dan djelovali. Doslovno je svakog dana postojala mogućnost da netko pogine ili bude ranjen.

Edim Muratović s golubom u naručju nakon mimohoda povodom 20. obljetnice akcije Oluja/Foto: Privatni album

Zanimljivo je i kako u tim godinama gledaš na rat. Mi smo relativno svi bili mladi. U rat sam otišao s početkom 21. godine i meni je to tada bilo čak i zanimljivo. Tek poslije sam shvatio da to nije bilo tako, ali tako je to kad si mlad, ne razmišljaš na isti način kao kad postaneš stariji, životno iskusniji.

Mi smo znali da će doći vrijeme kada će se krenuti u oslobađanje i onda je došao i taj dan. Večer prije nego što je krenula akcija Bljesak, ja sam znao da ćemo krenuti. Spavao sam tu večer kod kuće u čizmama i u pancirki. U 2:30 ujutro došli su djelatnici Policijske postaje Garešnica i rekli da se u najkraćem vremenu javim u Novsku.

Uzeo sam oružje i krenuo.

Bili smo na području Bročica i iz tog pravca se ušlo u Jasenovac, oslobodio se Jasenovac i okolna područja. Tu smo ostali i uspostavili civilnu vlast. Normalno, cijelo vrijeme smo provodili ili u rovovima ili na punktovima. Sad nam je neprijatelj bio još bliže, na otprilike nekih 100 metara maksimalno, preko Save i Une.

Edim Muratović snimljen 1995. nakon uspostave civilne vlasti u Jasenovcu/Foto: Privatni album

Ljudi koji su se vratili svojim kućama bili su presretni. Sve je bilo razrušeno, osim pravoslavne crkve. Nju smo čuvali danonoćno, da ju slučajno netko ne bi ošteti. Sjećam se da su uvjeti za život bili nikakvi, nismo imali ni struje ni vode, ali taj duh koji je vladao između nas bio je toliko jak. Znali smo da smo tu jedni za druge i bilo nam je lakše.

U tom vremenu, dobio sam i kćer, zove se Edina.

S kćerkom Edinom/Foto: Privatni album

A onda je došla akcija Oluja. Isto tako dobivam poziv da se u najkraćem roku javim u Novsku. Dobio sam kombi Ducato i sa svojim prijateljem sam prvu turu policajaca trebao odvesti u Jasenovac. Kada smo se vraćali, prva granata koja je pala na jasenovačko područje, tamo kod spomenika, pala je pokraj nas. Odjednom smo osjetili vjetar u kombiju. Od detonacije su sva stakla na prozorima popucala. Na krovu je zapeo geler, sva sreća nitko od nas nije bio pogođen.

Tu sam izgubio sluh.

I dan-danas mi u kući kažu da vičem puno i da se derem, a ja im uporno govorim da to nije deranje, to je za moj sluh

normalna priča. Tada sam samo zatražio pomoć u vojnoj bolnici, gdje su mi utvrdili da imam 80% oštećenje sluha.

Rat je takav, nagledaš se stvari o kojima i ne želiš pričati. Događaju se strašne stvari, a događaju se i čuda.

Za vrijeme Oluje, recimo, bio je s nama Nikolu Čorića, tada izbjeglica iz Dubice. Htio je ići s nama iako nije bio na popisu. Nekako me uspio uvjeriti da ga povedem. Kada je postrojba prešla preko Jasenovca i došla do željezare u smjeru Dubice, Nikola je rekao: "Ja sam tu domaći, ja ću ići izvidjeti, vi tu pričekajte."

Ma, nije napravio 20 koraka kad ga je pogodio snajper. Počela je pucnjava i nastao je kaos. Sljedeća dva dana postrojba je čistila taj teren. Nigdje nismo mogli pronaći Nikolu. Nije bilo traga da je ubijen, a meni je bilo teško jer Nikola službeno tu nije ni trebao biti.

Tek nakon nekoliko dana smo saznali da su ga pronašli pripadnici virovitičke postrojbe koji su ga odveli do Save i prebacili u bolnicu u Zagrebu.

Na svu sreću, Nikola Čorić je preživio. Snajperski metak mu je zapravo prošao kroz glavu. Danas malo lošije priča zbog toga, ali je živ i zdrav. Čak je odradio i jedan mandat kao načelnik općine Dubica.

Da se vratim na događaj, vratili smo se u Kutinu, uzeli drugi Ducato, otišli iza Kutine, uzeli ljude i otišli prema Petrinji, Nakon dva dana vratili smo se u Dubicu gdje smo uspostavili civilnu vlast i ponovo zauzeli punktove. Čuvali smo položaje prema Bosni i tu smo bili sve do 2000. godine.

Edim Muratović (u prvom planu) tijekom obrane Petrinje/Foto: Privatni album

3. dio: Život poslije rata

Bitka za obitelj i suborce

S obzirom da sam bio ranjen, otišao sam rano u mirovinu, ali ne zato što sam htio. Godine 2021. došla je sistematizacija koja nas je označila kao kadar koji nije više za Ministarstvo unutarnjih poslova.

Jer smo mi, eto, kao, "ratni policajci".

Najteže mi je nakon umirovljenja bilo ljudi, onih koji su ostali bez posla. Znae, ljudi koji su bili pet, šest, sedam godina u

policiji kad je bilo najteže, sistem im j odjednom kaže: "Doviđenja!".

Teško sam se nosio s tim i inače se teško nosim s nepravdama. Nisam mogao prihvatiti to pod normalno. Rekao sam sam sebi da je moj idući cilj pomoći tim ljudima. Time se bavim već 16 godina i jedini cilj mog života je sada da pomognem braniteljima koji su u potrebi.

Predsjednik sam Udruge policije u trećem mandatu, predsjednik Koordinacije branitelja Grada Garešnice i općina, i predsjednik Zajednice policije Republike Hrvatske. Nemam puno vremena za odlazak po birtijama, sve svoje vrijeme dajem tim ljudima koji su u potrebi, a nešto vremena, normalno, ostavljam i za svoje prijatelje i za sebe.

Edim Muratović primio je za svoj rad i Povelju Općine Velika Trnovitica koju mu je uručio načelnik Ivan Marković/Foto: Nikica Puhalo/MojPortal.hr

Boli me što je percepcija u javnosti da su branitelji kao neki teret ovom društvu, međutim to nije ni blizu tako. Puno branitelja još časno i pošteno radi u firmama. Puno branitelja koji su bili po Velebitu i na ratištima sada živi od 150 EUR. Oni su u najboljim godinama ostavljali svoje zdravlje po rovovima i planinama dok su dok su drugi sjedili u svojim toplim domovima.

Ti se ljudi suočavaju s mnogim problemima, a najveći problem koji muči braniteljsku populaciju su zdravstveni problemi, čekanja na preglede po šest, sedam, osam mjeseci na pregled. Ministarstvo je odredilo koordinate po županijama pa tako pokušavamo pomoći da što prije dođu do pregleda.

Nekima uspijemo pomoći, a neki pregled, na žalost, nikad ne dočekaju.

Ima još puno branitelja kojima nije riješeno stambeno pitanje. Recimo, u Garešnici imamo sina od poginulog policajca, koji je 1991. godište, a već 11 godina živi bez struje. Živi sam u kući, sva njegova imovina vrijedi 100 eura. Sad sam pokrenuo ljude da mu se priključi struja, ali opet je ispao problem jer kuća imovinsko-pravno nije do kraja riješena.

Na mimohodu u Zagrebu s ministrom Medvedom/Foto: Privatni album

Imamo, primjerice, također branitelja koji se rastao od žene i prepisao kuću na dijete. A dijete je zatim prepisalo kuću na mamu koja ju je prodala za 6000 eura. I on sad isto živi bez struje u nekoj betonskoj sobi, bez ikakvih normalnih uvjeta za život.

Ne može se reći da tu država ne pomaže, naprotiv, puno pomaže. Nažalost, pomoć ne dolazi uvijek do onih koji su u potrebi.

Nedavno sam dobio mail iz Ministarstva u kojem se raspituju za sedam branitelja s našeg područja, ne zna se jesu li živi ili nisu jer se nikad nisu obratili ni za kakvu pomoć, a imaju ih u evidenciji da su bili u ratu. I traže od mene da dođem do njih, da ih pronađem.

Znači, još uvijek ima ljudi koji ne očekuju da išta dobiju zbog toga što su bili u ratu.

Za svoj rad sa braniteljima, kao i humanitarni rad, dobio sam Povelju Grada Garešnice, Medalju Bjelovarsko-bilogorske županije te Povelju općine Velika Trnovitica, a sada radim na uspostavi Spomen sobe u Garešnici za 20 poginulih branitelja.

Župan Marko Marušić uručio je prošle godine Edimu Muratoviću medalju za humanitarni rad/Foto: Privatni album

Imam i puno prijatelja iz rata koji ništa nisu tražili, danas su poduzetnici. Oni kažu: "Hvala lijepa, ja sam svojoj državi dao, a ostalo je na meni".

Na rat gledam kao na nešto najtragičnije što se može dogoditi. A znaš što je najgore? Uvjeren sam 99,99 posto da će biti rata ponovo biti. Nažalost, čini mi se da opet kuha...

Nema razuma, nema pravde.

S bivšom predsjednicom Kolindom Grabar Kitarović nakon uručenja odlikovanja Reda Nikole Šubića Zrinskog Policijskoj postaji Garešnica za junački čin njezinih pripadnika u Domovinskom ratu/Foto: Privatni album

Inače, bio sam oženjen za ženu koja je imala dva sina iz prvog braka. Kako im je tata umro, ja sam se kao mlad brinuo i za njih. Danas su to odrasli ljudi, jedan živi u Dubaiju, ima dva fakulteta, drugi je liječnik dentalne medicine i radi u Garešnici kao doktor stomatologije. Edina, kćer koju smo zajedno dobili, živi u Zagrebu, postala je uspješna u svom poslu.

Njihovo školovanje sam financirao ja jer žena nije radila, tako da sam morao raditi svakakve poslove. Bio sam i u Americi pet godina, radio tamo sve i svašta kako bi se sve moglo platiti.

Moje mjesto u Bosni bilo je tijekom rata 18 mjeseci u okruženju, nije mogla jedna ptica tamo ući, i moja cijela

familija je bila u tom okruženju.

Obitelj u Bosni mi je jako stradala.

Jedan brat od moje majke ubijen je na kućnom pragu, bio je '49. godište. Drugi brat je bio direktor Privredne banke, on je odvezen u logore gdje je proveo 18 mjeseci. Stariji brat je bio ranjen prilikom napada na doboj 1993. godine. Od tetke dva sina i teta su bili godinu i dva mjeseca u zarobljeništvu. Dvije tetke su prognane iz Doboja gdje im je oduzeta sva njihova imovina. Tako da, bez razlike što sam tu svaki dan nosio glavu u torbi u Hrvatskoj, moje srce je bilo stalno s mojima, 18 mjeseci nisam znao za njih, tada nije bilo moguće uspostaviti komunikaciju. Nakon potpisivanja Dayton, prvi puta sam se sreo s njima nakon šest godina.

Edim s obitelji i suprugom/Foto: Privatni album

Moja sestra... Srbi su joj zapalili kuću koju je imala u mjestu Ševarlije kod Doboja. Ona, muž i dijete preplivali su preko rijeke Bosne na slobodni teritorij. »Humano« je preseljena u Ameriku gdje i dan danas živi.

Kuća u Bosni je bila srušena. Morao sam im pomagati da naprave sebi osnovne uvjete. Brat je počeo polako raditi tu

svoju stolariju čime se i prije bavio. Mlađi brat je odlučio otići u Ameriku. Bio je tamo četiri godine, ali nije mogao podnijeti taj život, stalno je govorio da je Bosna za njega Amerika. Vratio se 2000. godine. Otvorio je restoran u 12. mjesecu, ali nažalost on i njegov prijatelj su u četvrtom mjesecu 2001. godine poginuli na motoru.

I ponovo se sve u mom život mijenja.

Kasnije je otac doživio moždani udar. Umro je 2005. godine

Poslije rata i svega što se dogodilo, rastao sam se. I mogu reći da danas puno bolje funkcioniram sa svojom bivšom ženom kao rastavljen nego kada smo bili zajedno. S djecom komuniciram svaki dan. I što se toga tiče, ne mogu reći da sam nezadovoljan.

Jedno vrijeme poslije razvoda sam živio sam, a onda sam ponovno ušao u vezu. Sad smo zajedno smo devet godina. Imam ženu, vrijednu ženu, s kojom sam zadovoljan. Našli smo zajednički jezik i borimo se u životu. Ima razumijevanja za mene i za sve što sam prošao kao i za moj rad s braniteljima kojem sam se nakon rata posvetio.

Na neki način, ona mi je donijela mir.

NAJNOVIJE

(Članak u sklopu projekta "Branitelji - tri života u jednoj" u suradnji s Hrvatskom Agencijom za elektroničke medije i potporu Agencije za elektroničke medije)

DAN TOTALNE ZABAVE
FOTO & VIDEO
Javni prijedlog
oborio rekorde, Minko
Fodor: "Prošao sam
cijelu Hrvatsku, ali
Pekari"

Dobijte informaciju odmah, zapratite nas na Facebooku i TikToku!

SPONZORIRANI SADRŽAJ
Chandler je tražena sorta oraha bijele jezgre - kako ga uzgajati

EDINBUROGRADREČANIBRANITELJINOVSKAPOLICIJAZNG

STIŽE 120 EKIPA
RETROSPEKTIVA 10 godina Grahfesta: Kuhalo se i u koroni, a bitka za originalni naziv ekipe posebna je priča...

POVRATAK U DAVNA VREMENA
Komušana u Velikom Grđevcu: Čekaju vas komušачke igre, pečenjaci, najfiniji kruh i još puno toga